

בחלק זה של הסקירה הספרותית, נחתור להעמיק בהגדרה של מוצרים חדשניים ונציג גורמים שונים לאימוץ מוצרים חדשניים על ידי הצרכנים שהתקבלו על ידי חוקרים שונים. נבחין בין הגורמים לנכונות הצרכן לרכישת מוצר או שירות חדשני כאשר אנו בחרנו להתמקד בשני סוגים עיקריים של מוצרים או שירותים שיכולים להופיע בנפרד או במשולב והם מוצרים או שירותים חדשניים שיש להם נגיעה לתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת ומוצרים חדשניים אחרים.

לפי Tanev ו-Frederiksen (2014) (Tanev & Frederiksen, 2014) אימוץ מוצרים חדשניים על ידי הצרכנים הוא חלק בלתי נפרד מתהליך החדשנות בחברות. חוקרים אלו עמדו על ההבדל בין המצאה (invention) לבין חדשנות (innovation): חדשנות נוצרת רק בתום תהליך מוצלח של אימוץ ההמצאה על ידי הציבור והיא נתרמת מתהליכים יזמיים לא פחות מאשר מההמצאה עצמה. אם ממציאים אינם מאמצים תכונות יזמיות ואינם עוסקים בכל שלבי תהליך הבאת המוצר עד השוק - ההמצאה לא תהפוך לחדשנות. גם הצרכן עצמו הוא שותף לתהליך החדשנות: אימוץ של מוצר חדשני על ידי הצרכן יתבצע רק אם הערך הנתפס של מוצר החדשני גבוה יותר מזה של מוצר קיים. אלא שלעיתים קרובות המורכבות הטכנולוגית של מוצר חדשני גורמת לכך שתפיסת הערך של הצרכן נמוכה משמעותית מהערך שהיזמים ראו במוצר. אימוץ מוצר חדשני תתבצע רק אם הצרכנים יצליחו "ליצור ערך" למוצר, כלומר ייחסו לו ערך מעל ומעבר למוצר קיים.

הספרות בנושא אימוץ והטמעת מוצרים חדשניים בקרב צרכנים עוסקת, בין השאר, בגורמים הרבים המשפיעים על קצב האימוץ וההטמעה של המוצרים. בין גורמים אלו ניתן למצוא משתנים סוציאוקונומיים, דמוגרפיים, עמדות ועוד. גורמים אלו משפיעים על נכונות הצרכן לרכוש מוצר חדשני או לשדרג מוצר קיים באופן ישיר, ולעיתים גם באופן עקיף, על ידי השפעה הדדית זה על זה. המחקרים הבוחנים גורמים אלו באופן אמפירי עוסקים לעיתים קרובות במוצרים עתירי טכנולוגיה. טכנולוגיות חדשות עשויות לשנות הרגלים, כולל כאלו שנחשבו בעבר להרגלים קבועים. כך למשל, נוצרה לאחרונה צורה חדשה של צפייה בטלוויזיה, המאפשרת צריכת תוכן מקוון דרך מכשיר נייד אישי ללא תלות בזמן ומקום. החוקר האיל הינו (Hino, 2015b) ביקש לבדוק מהם הגורמים המשפיעים על מעבר צופים לצפייה בטלוויזיה ניידת. הנחות המחקר התבססו על מודל מתוך מודל זה הם הציפיות לגבי הביצועים והמאמץ, השפעות חברתיות וכן גורמים כמו גיל, מין, רמת הניסיון ועד כמה ההתנסות בטכנולוגיה החדשה היא ביוזמת המשתמש.